

TAMPERE TAKAHUHTI TAKAHUHDINKATU 75 ARKEOLOGINEN VALVONTA 2011

Kirsi Luoto
Pirkanmaan maakuntamuseo
Kulttuuriympäristöyksikkö

Sisältö

Johdanto	1
Hankealue	1
Menetelmät	1
Tulokset	1
Yhteenveto	2
Linna (837010018)	3
Kuvat	5

Liitteet:

- Kartta 1. Valvonta-alueen sijainti kartalla. MK 1: 20 000
- Kartta 2. Valvonta-alueen sijainti kartalla. MK 1: 1000

Johdanto

Pirkanmaan maakuntamuseo suoritti 5.10.2011 arkeologisen valvonnan Tampereen Takahuhdinkatu 75:ssä sijaitsevan As Oy Haukkakartanon kiinteistön pihamaalla. Valvonta liittyi taloyhtiön vanhan kuusiaidan uusimiseen. Yhtiön pihapiirissä sijaitsee kiinteä muinaisjäänös Linna (mj.rek.nro 837010018), jonka tarkkaa maanalaista laajuutta ei tunneta. Uusittu kuusiaita sijaitsi muinaisjäänöksen välittömässä läheisyydessä ja oli mahdollista, että toimenpidealueella olisi ollut kiinteää muinaisjäänöstä. Tästä syystä maakuntamuseo edellytti asiasta antamassaan lausunnossa (Diar:237/2011), että kuusiaidan uusimiseen liittyvät kaivutyöt tulee tehdä arkeologin valvonnassa. Koska kyseessä oli taloyhtiön pienehkö työhanke, teki Pirkanmaan maakuntamuseo valvonnan virkатыönä. Valvonnan kenttätöistä ja raportoinnista vastasi maakuntamuseon tutkija Kirsi Luoto.

Hankealue

Linnan röykkiökohde sijaitsee noin 4,7 km itäkaakkoon Tampereen Tuomiokirkosta, itä-Tampereella, Takahuhdin kaupunginosassa. Kohde sijaitsee nykyään kerrostalon pihapiirissä, pienen nurmella olevan mäen laella ja lounaisrinteessä. Uusittava kuusiaita sijaitsee vain 18 metrin päässä kohteen muinaisjäänösalueerajauksen eteläreunasta. Alueella on aikanaan sijainnut Linna-niminen tila.

Valvonta-alue sijaitsee taloyhtiön pysäköintialueen itälaidalla kohdassa, jonne on lähivuosikymmenten aikana rakennettu suurjännitelinja ja valaisinpylväitä. Maapohja oli siis lähtökohtaisesti varsin rikkoutunut.

Menetelmät

Vanhan kuusiaidan poistaminen aloitettiin kaatamalla poistettavat kuuset. Tämä vaihe tapahtui jo ennen arkeologin saapumista paikalle, valvontaa edeltävänä päivänä. Valvonta ajankohtaistui, kun kuusten kaadosta jääneitä kantoja ryhdyttiin poistamaan kaivinkoneella. Alueella sijaitsevan suurjännitejohdon linja merkittiin maahan ja johdosta katkaistiin myös virta.

Käytännössä työ eteni niin, että kaivinkone kaivoi kantoja yksitellen maasta arkeologin valvoessa kaivutyötä. Kannot sijaitsivat lähekkäin, ja niiden ylös kaivamisesta syntyneistä kuopista muodostui pysäköintialueen itäreunalle ojamainen kaivanto. Kaivutyö pysäytettiin aina, kun arkeologi halusi tarkastella maannosta tarkemmin. Toimenpidealueesta otettiin digitaalikuvia ja työskentelyn yhteydessä tehdyistä havainnoista kirjoitettiin muistiinpanoja. Lopuksi kaivettu oja siitettiin ja tasoitettiin odottamaan siihen istutettavien kuusentaimien tuomista paikalle. Jälkityövaiheessa valvonta-alueesta piirrettiin yleiskartta käyttäen MapInfo-tietokoneohjelmaa ja otetut digitaalikuvat tallennettiin Tampereen Museoiden KuvaSiiri-tietokantaan.

Tulokset

Valvonnan yhteydessä havaittiin pysäköintialueen itäreunan viereisen alueen maannoksen olevan sekaantunutta hiekansekaista multaa. Valvonnan yhteydessä ei havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäänöksestä. Löydöt, joita kaivetulta alueelta tehtiin, ajoittuivat 1900-luvulle Linnan tilan toiminta-aikaan ja tätä nuoremiksi. Nuorimmat löydöistä ajoittuivat viime vuosituhannen viimeisille vuosikymmenille.

Yhteenveto

Maannos uusitun kuusiaidan kohdalla oli sekaantunutta ja siitä tehdyt löydöt reserntejä. Valvonnan yhteydessä ei havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Tampereella 3.11.2011

FM Kirsi Luoto

Löydöt

Ei luetteloituja löytöjä.

Negatiivit

-

Diat

-

Digikuvat

KYY 95: 1 - 3

Kartat

Kartta 1. Valvonta-alueen sijainti. MK 1: 20 000.

Kartta 2. Valvonta-alueen sijainti. MK 1: 1000

Arkeologiset kohteet

Kylä	Inventointinumero	Nimi	Mj-tyyppi	Ajoitus	Peruskarttanumero
Takahuhti/Pappila		Linna	kivirakenteet	rautakautinen	212312

LINNA (837010018)

Nimi	Linna
Kunta	Tampere
Vanha kunta	
Kylä	Takahuhti/Pappila
Kaupunginosa	
Muinaisjäännöstunnus	837010018
Inventointinumero	
Muinaisjäännöstyyppi	kivirakenteet
Tyypin tarkenne	röykkiöt
Ajoitus	rautakautinen
Selkeä ajoitus	
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	3
Peruskarttanumero	212312
Peruskartan nimi	AITOLAHTI

Koordinaatit:

X1-koordinaatti 6820522 X2-koordinaatti X-keskipiste

Y1-koordinaatti 2492481 Y2-koordinaatti Y-keskipiste

Z1-koordinaatti 104 Z2-koordinaatti Z-keskipiste

P1-koordinaatti 6821636 P2-koordinaatti 6821738 P-keskipiste

I1-koordinaatti 332539 I2-koordinaatti 332685 I-keskipiste

Koordinaattiselite

Lyhyt kuvaus

Paikalla on ollut 5 erilaista kiveystä ja röykkiötä. Niistä on jäljellä 3. Tutkitut rakenteet ovat ainakin osin rautakautisia ja liittyvät asuinpaikkakerrostumaan.

Aiemmat löydöt

KM 18440 Asuinpaikkalöytö

KM 18811 Asuinpaikkalöytöjä

Tutkimukset

1971 Jouko Räty inventointi

1971 Jouko Räty kaivaus

1972 Jouko Räty tarkastus

1994 Teija Nurminen inventointi

2011 Kirsi Luoto valvonta

Sijainti ja maasto

Kohde sijaitsee noin 4,6 kilometriä itäkaakkoon Tampereen Tuomiokirkosta, itä-Tampereella, Takahuhdin kaupunginosassa. Alue on nykyään kerrostaloaluetta.

Kohteen kuvaus

Röykkiöt, kolme kiven- ja maansekaista röykkiötä sijaitsevat entisen Linnan talon maalla, nykyisin kolmen kerrostalon pihassa Takahuhdinkatu 75:ssä, itä-Tampereella. Paikalla on alun perin ollut viisi rakenteeltaan erilaista kiveystä ja röykkiötä. Niistä on kaivettu funktioltaan epäselvät röykkiöt I, IV ja V, jotka ovat ainakin osittain rautakautisia ja liittyvät asuinpaikkakerrostumaan. Röykkiön I viereen on rakennettu As Oy Haukkakartanon A-talo, jonka rakennustyöt ovat rikkoneet röykkiön II nurkkaa. Vuonna 1994 ovat röykkiöt I ja II olleet hyväkuntoisia, samoin röykkiö III A- ja C- talojen välissä nurmikolla. Röykkiöitä IV ja V ei ole enää havaittu vuoden 1972 tarkastuksessa.

Luokitusehdotus

Rauhoitusluokka 2.

Kuva 1. Valvonta-alue pysäköintialueen itälaidalla, sähkötolpparivistön välittömässä läheisyydessä. Kuvattu ennen kantojen poistoa luoteesta. (Kyy 95: 1)

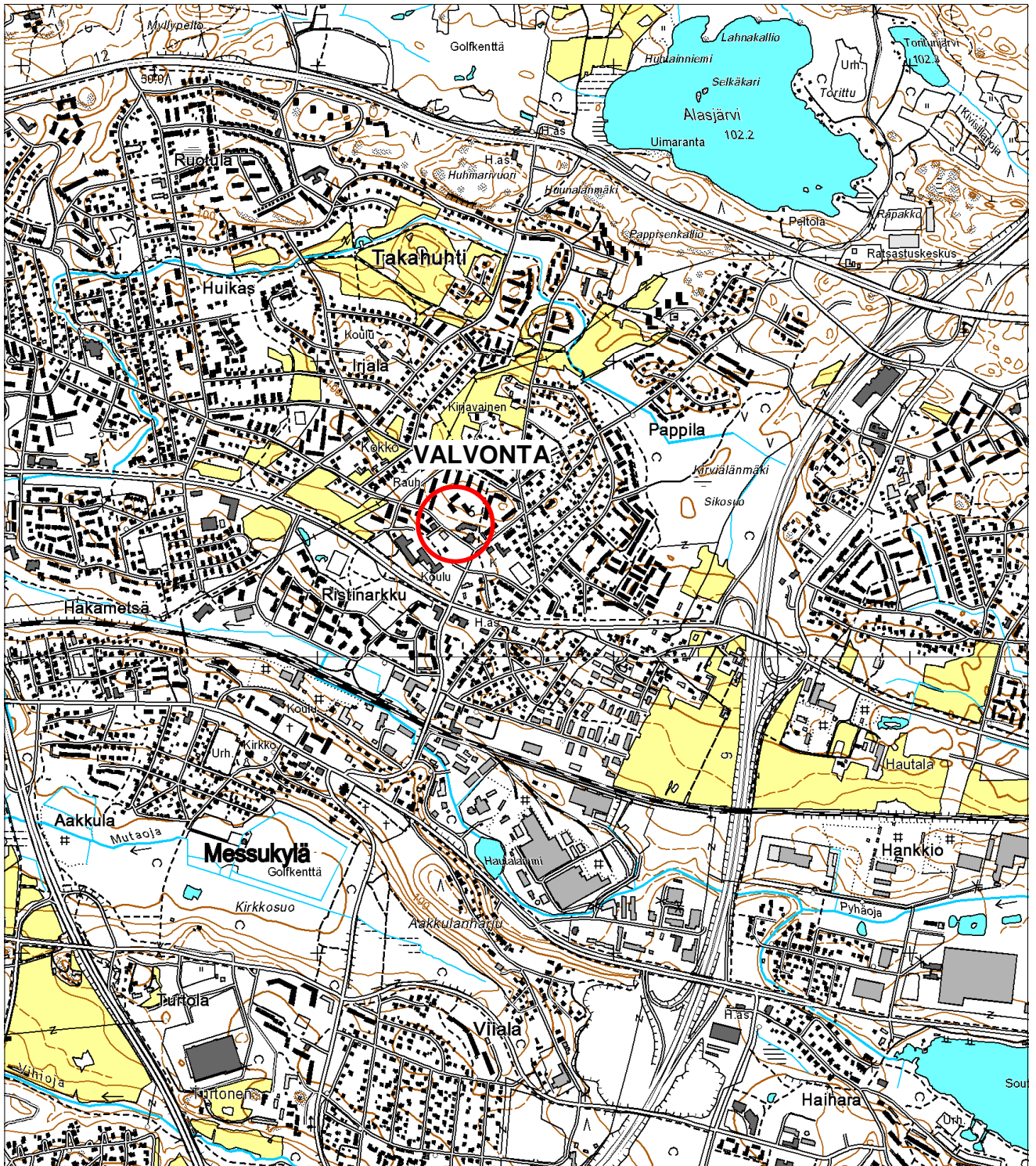
Kuva 2. Kaivinkone poistamassa kantoa. Työkuva. (KYY 95: 2)

Kuva 3. Kantojen poistamisesta syntynyt ojamainen kaivanto valmiiksi kaivettuna. Kuvattu koillisesta. (KYY 95: 3)

Kartta 1. Valvonta-alueen sijainti kartalla. MK 1: 20 000.

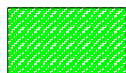
Pohjakartta (c) Maanmittauslaitos lupa PISA/020/2006

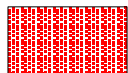
Kartta 2. Tampere Linna (837010018)

Arkeologisen valvonta-alueen sijainti

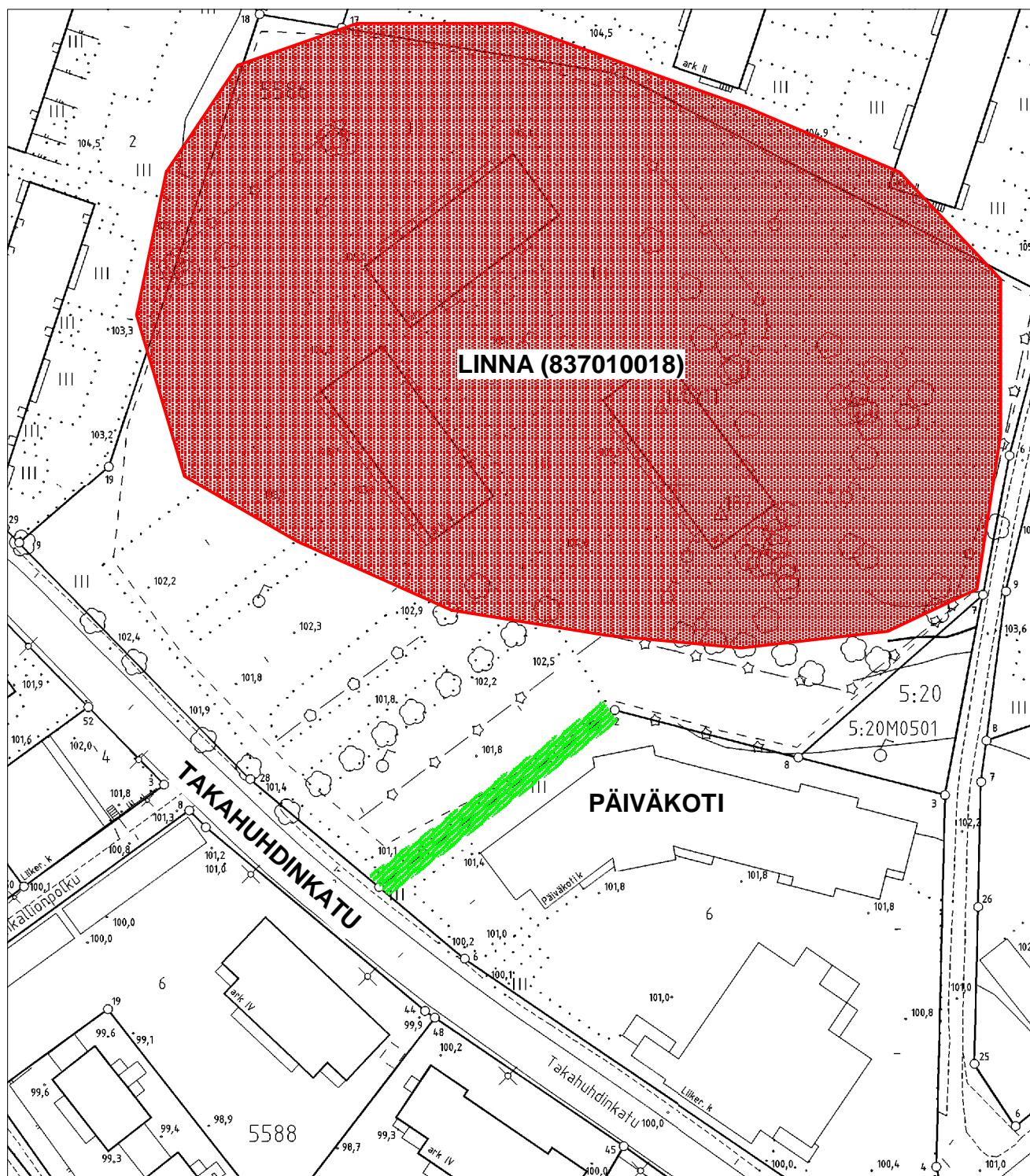
MK 1: 1000

alue, jolla tehtiin arkeologinen valvonta

kiinteää muinaisjäännös suoja-alueineen

DIGITAALIKUVALUETTELO

Tampere Takahuhti Linna (837010018) arkeologinen valvonta 2011

Kuvaaja: Kirsi Luoto

Kuvat on talletettu Tampereen Museoiden KuvaSiiri-tietokantaan (KYY95:1 – 3) sekä cd:llä Pirkanmaan maakuntamuseon arkistoon.

Nro	Pvm	Aihe	Kuvattu
KYY 95:1	5.10.2011	Valvonta-alue pysäköintialueen itälaidalla, sähkötolpparivistön välittömässä läheisyydessä. Kuvattu ennen kantojen poistoa.	luoteesta
KYY 95: 2	5.10.2011	Kaivinkone poistamassa kantoa. Työkuva-	-
KYY 95: 3	5.10.2011	Kantojen poistamisesta syntynyt ojamainen kaivanto valmiiksi kaivettuna.	koillisesta.